

7.ÖZET

OBEZ ÇOCUKLARDA AORT DUVAR KATILIĞI VE İLİŞKİLİ PARAMETRELER

Amaç: Bu çalışmanın amacı obez çocuklarda aterosklerozun erken göstergesi olan aort duvar katılığı ve elastikiyetinin normal kilolu çocuklara göre farklı olup olmadığını araştırmak ve aort duvar katılığı ile ilişkili olabilecek parametreleri belirlemektir.

Yöntem: Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Endokrinoloji ve Adölesan BD polikliniğine aşırı kiloları nedeniyle ilk defa başvuran ve egzojen obezite tanısı alan 60 çocuk ve kontrol grubu olarak da obez olmayan sağlıklı 60 çocuk çalışmaya alındı. Obezitenin risk faktörleri sorgulandı. Ağırlık, boy, kan basıncı değerleri ölçüldü ve VKİ'leri hesaplandı. On iki saatlik açlık sonrasında TC, HDL, LDL, TG, G_0 , I_0 , TSH, FT₄, kortizol, Hcy, TNF- α , leptin ve adiponektin kan düzeyleri alındı. HOMA, Quick indeksleri ve açlık glikoz/açlık insülin oranı hesaplandı. Ekokardiyografi cihazı ile kalp boşluklarının ve duvarlarının kalınlıkları, kalbin sistolik fonksiyonları ve abdominal aortanın sistol ve diyastoldeki ölçümleri alındı. Aort duvar katılığı ve elastikiyeti hesaplandı.

Bulgular: Gruplar yaş ve cinsiyet açısından birbirine benzerdi. VKİ ve kilo ortalaması obezlerde ileri düzeyde anlamlı yüksekti. Obez çocukların LVPWD, LVPWS, IVS_s, IVS_d, E_p^* , E_p değerleri kontrol grubundan ileri düzeyde anlamlı yüksekti. Gruplar arasında S değeri için anlamlı fark yoktu.

Total kolesterol, TG, LDL değerleri E_p^* değerinin yüksek olduğu obez grupta ileri düzeyde anlamlı yüksek, HDL değeri ise ileri düzeyde anlamlı düşüktü. Aort katılığının (E_p^*) 5-15 yaş arasında yaş ile ters orantılı, LDL düzeyi ile doğru orantılı olduğunu gösteren bir model elde edildi. [Model: $E_p^* = 0,552 + (0,022 \times LDL) - (0,120 \times \text{yaş})$]. Açlık insülin değeri ortalaması kontrol grubuna göre anlamlı yüksek bulundu. Açlık glikoz değeri için her iki grup arasında anlamlı fark yoktu. İnsülin rezistan indeksleri HOMA-IR indeksi, QUICKI ve G_0/I_0 oranı için obez ve kontrol grupları arasında ileri düzeyde anlamlı fark yoktu. Obez gruptaki çocukların leptin, adiponektin, TNF- α değerleri kontrol grubuna göre anlamlı yüksek bulundu. Homosistein değerleri için her iki grup arasında anlamlı fark yoktu.

Anne sütü alım sresinin kısa olması ($p=0,042$), mama kullanımı ($p<0,001$), oēn sayısının beşin üzerinde olması ($p<0,001$), haftada üç gün veya daha sık hazır gıda alınması ($p<0,001$), haftada üç günden daha az sıklıkta sebze meyve tüketimi ($p<0,001$), ebeveynlerinde veya kardeşlerinde obezite olması ($p<0,001$), okula ulaşımın servis aracılıēıyla olması ($p<0,001$), televizyon ya da bilgisayar başında sedanter geçen süre ($p<0,001$) ile obezite arasında pozitif yönde ilişki saptandı. Okul dışında fiziksel aktivitede bulunma ($p<0,001$) ile ters yönde ilişki vardı.

Sonuç: Arteriyel katılıēın ekokardiyografi ile deēerlendirilmesi, erken aterosklerotik deēiřiklikleri saptamak amacıyla özellikle çocuklarda kullanılabilen non-invaziv, güvenli bir yöntem olduēunu, tarama ve takip amacıyla çocukluk döneminden itibaren kullanılabilenini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Aort katılıēı, Aort elastikiyeti, Obezite, Abdominal aorta